

2015

Vera
Berkeveld
2311836

[STUDIEDAG 2]

Europadag 2015

Inhoud

Inleiding	3
Artikel New York Times	4
Artikel Copyrights binnen het onderwijs	5
Presentaties	6
Michael Gubbins	6
Dr. Lucie Guilbault	7
Betoog	8

Inleiding

De Europdag 2015 vond plaats op 18 september en stond in het teken van de impact van de digitale revolutie op de culturele en audiovisuele sector. Die impact is groot. Het auteursrecht wordt op de proef gesteld, veel digitale content is -niet altijd even legaal- voor weinig beschikbaar, sommige culturele content krijgt niet het publiek dat het verdient en oude verdienmodellen staan onder druk terwijl met nieuwe nog volop wordt geëxperimenteerd.

Er waren sprekers aanwezig uit diverse landen, die allemaal iets te vertellen hadden over digitale revolutie (binnen Europa). Hier werd over onder ander copyright gesproken. De dag vond plaats in Pakhuis de Zwijger te Amsterdam.

Artikel New York Times

The Creative Apocalypse That Wasn't

By Steven Johnson, 19/08/2015

In 2000 was er een rechtszaak tussen de band Metallica en de online service Napster. De band was er achter gekomen dat deze hun liedjes gratis aanbod. De band maakte duidelijk dat wanneer de muziek gratis te downloaden was, de muziekindustrie niet levensvatbaar was. Napster bestond na deze rechtszaak niet langer. Zijn korte, onrustige leven betekende een herschikking in de manier waarop we ontdekken, consumeren en betalen voor creatief werk. Omdat de regelgeving verouderd is, kan er gratis gedownload worden. Dit is funest voor filmmakers, musici en kunstenaars, omdat ze er geen geld mee verdienen.

De samenleving ervoor moeten zorgen dat de kunstenaars kunnen bloeien, niet de platenmaatschappijen of studio's, maar de schrijvers, muzikanten, regisseurs. Tegen alle verwachtingen in, lijken de stemmen van de kunstenaars luider. Het blijkt dat sinds 1999 meer mensen in de muziekindustrie aan het werk zijn gegaan. Hoe kan de gemiddelde songwriter of muzikant beter doen in de post-Napster-tijdperk? Een deel van het antwoord is dat de daling van de geregistreerde muziekomzet is gepaard gegaan met een stijging van de inkomsten uit live muziek.

De promotors en fabrikanten die ontsproten in het midden van de 20e eeuw, gevoed door de winsten van vinylplaten en cd's, is grotendeels verdord. Wat overblijft, is een meer directe relatie tussen de muzikanten en hun fans.

De muziek steeg in zijn inkomsten, echter ging de filmindustrie er minder op vooruit. Ook boeken werden niet meer verkocht, omdat men deze als e-book kocht.

Door de verleiding van online platforms, zijn er meer mogelijkheden gekomen om creatieve dingen te kopen. Het grootste gemak is hoe dingen worden gemaakt en gedistribueerd. Vanuit het perspectief van de consument, heeft het vervagen van de grenzen een duidelijk voordeel: Het verruimd de pool van talent. Verbreding van het zwembad betekent dat er meer mensen zijn inkomen verdienen door te doen wat ze lief hebben.

Artikel Copyrights binnen het onderwijs

<http://www.auteursrecht.nl/auteursrecht/22256/>

Ingezien; 2/10/2015

Binnen het onderwijs wordt regelmatig gebruik gemaakt van auteursrechtelijk beschermde werken. Het auteursrecht is er in de eerste plaats zodat de makers van beschermde werken hun werk commercieel kunnen exploiteren. Tevens houden zij zo zeggenschap over hun werk. Voor gebruik binnen het onderwijs is een uitzondering in de wet opgenomen, waardoor onder bepaalde omstandigheden geen toestemming van de rechthebbende nodig is voor het gebruik van een werk. Het gaat hier om onderwijs dat uit naam van de overheid of door een rechtspersoon zonder winstoogmerk wordt gegeven.

Binnen het onderwijs mag veel meer met auteursrechtelijk beschermde werken, anders zou het onderwijs te veel worden belemmerd. Bijvoorbeeld, om muziek buiten de huiselijke kring af te spelen (openbaarmaken) is toestemming nodig van de makers, wat in de praktijk meestal via Buma/Stemra en Sena loopt. Binnen het onderwijs mag dat onder omstandigheden ook zonder die toestemming.

De vuistregel is: als auteursrechtelijk beschermd werk gebruikt wordt voor onderwijsdoeleinden, vallend in het leerplan en zonder winstoogmerk, dan mag dit onder bepaalde voorwaarden worden gebruikt zonder toestemming. Wel kan een vergoeding zijn verschuldigd. Daar zijn collectieve regelingen voor getroffen.

Als de voordracht of voorstelling van een beschermd werk deel uitmaakt van het schoolwerkplan of leerplan of als het een wetenschappelijk doel heeft, dan is daar geen toestemming voor nodig en hoeft er geen vergoeding te worden betaald. Zo mag bijvoorbeeld muziek worden gespeeld tijdens de muziekles, maar voor de muziek tijdens een klassenfeest dient een regeling te worden getroffen met Buma/Stemra.

Om het regelen van toestemming en het afdragen van vergoedingen te vereenvoudigen zijn diverse collectieve regelingen voor het onderwijs getroffen. Zo betalen scholen een jaarlijks bedrag aan Reprorecht voor kopiëren, aan Buma/Stemra en Sena voor het gebruik van muziek; aan Videma voor het gebruik van tv- en filmbeelden; en aan de stichting PRO voor het opnemen van korte gedeelten van beschermde werken in readers.

Presentaties

Op woensdag 20 september spraken er diverse sprekers op de Europadag in Amsterdam. Deze hadden diverse disciplines binnen het onderwerp. Michael Gubbins sprak over het medium media en Lucie Guilbault sprak over copyrights.

Michael Gubbins

Medeoprichter en consultant bij SampoMedia en consultant op het gebied van film en digitale media. Voormalig redacteur bij Screen International.

Michael is een analist die werkt binnen de media en entertainment. Zijn specialiteit is digitale veranderingen. Hij is een spreker bij conferenties over de hele wereld. Hij werkt momenteel voor SampoMedia, gevestigd in Wales, Engeland.

Hij verteld dat media een steeds doorgaand proces is. Diversiteit is daarbij erg belangrijk. Hij vindt de diversiteit van tegenwoordig onacceptabel. Er zijn over het algemeen veel meer mannen in het vak aan het werk, dan vrouwen.

Musea en bioscopen zijn niet meer gevestigd in woonwijken, daar moeten we voorzichtig mee zijn. Er ontstaat een Niche cultuur. We moeten dingen uitproberen, zonder te denken aan de verwachtingen die men heeft.

Europa is gecompliceerd en de termen 'diversiteit' en 'toegankelijkheid' zijn ook verre van eenduidig. Gubbins vraagt zich af over welke diversiteit we het eigenlijk hebben. We brengen veel in stelling om te voorkomen dat we in Europa straks alleen nog Amerikaanse films kunnen zien, maar dat hooguit één van de vijf producties door een vrouw wordt gemaakt vinden we kennelijk minder een probleem. Ook 'toegankelijkheid' is een problematische term. Veel cultuur is 'niche culture', waar je steeds minder vanzelfsprekend tegenaan loopt als je niet toevallig al in de hoek zit waar het gemaakt wordt. De uitwisseling tussen de niches is minimaal. Het grootste probleem is niet dat mensen geen toegang hebben tot cultuur, maar dat ze geen toegang willen. Het komt er op aan mensen te verleiden tot een kennismaking met iets wat ze nog niet kennen, omdat het zich buiten hun eigen blikveld bevindt.

Dr. Lucie Guibault

Universitair hoofddocent auteursrecht en intellectuele eigendomsrecht aan het Instituut voor Informatierecht (IVIIR) van de Universiteit van Amsterdam. Tevens is Guibault auteur van rapporten in opdracht van de Europese Commissie en het European Audiovisual Observatory. Lucie werkt als professor aan de Universiteit van Amsterdam. Ze studeerde rechten aan de universiteit van Montréal, Canada. Ze werd in 2002 dr. Lucie gespecialiseerde zich in Internationale Copyright. Ze doet onder ander onderzoek voor de Nederlandse regering.

Ze verteld over wat copyright inhoud en waarom dit belangrijk is voor iedereen. Je bent daarmee beschermd tegen kopiëren en reproductie van je werk. Hier komen ook vaak rechtszaken aan te pas. Vaak omdat er een interpretatie probleem is. De huidige wetten zijn verouderd en ze verschillen per land. Ze zouden vernieuwd moeten worden.

De Europese Commissie vindt dat Europa de digitale revolutie moet omarmen en heeft van de vorming van een Digital Single Market één van de topprioriteiten gemaakt. Voor het einde van 2015 zal er bijvoorbeeld een voorstel voor een richtlijn liggen die het auteursrecht in Europa moet moderniseren. De huidige richtlijn stamt uit 2001, een tijd waarin Youtube en Facebook nog gelanceerd moesten worden.

Het moderniseren van het Europees auteursrecht zal gevolgen hebben voor de nationale wetgeving in de lidstaten en de auteursrechtelijke beperkingen die er nu gelden, zoals bijvoorbeeld 'geoblocking' waardoor veel audiovisuele content nu alleen toegankelijk is voor gebruikers in landen waarvoor die rechten gelden.

Een herziening van het auteursrecht is slechts één van de voorstellen, hoe de voorstellen uitpakken voor de diversiteit en de toegankelijkheid van het aanbod blijft een grote zorg. De plannen voor de Digital Single Market zijn nog volop in ontwikkeling. Zal een Digital Single Market verschil maken? “De Europese Commissie wil belemmeringen wegnemen en iedere actie oogt logisch – op papier. Maar het gaat niet over toegang, maar over engagement”,

Betoog

De opmars van digitale technologieën zorgt voor ongekende mogelijkheden voor het cultureel verkeer in Europa, maar vraagt wel om betere regelgeving. Die is in de maak, maar tijdens de Europadag, liepen de opvattingen over de mate waarin de huidige problemen in met name de audiovisuele sector hiermee worden opgelost, behoorlijk uiteen.

In het artikel van de *New York Times* zeggen ze het volgende; ‘De samenleving ervoor moeten zorgen dat de kunstenaars kunnen bloeien, niet de platenmaatschappijen of studio’s, maar de schrijvers, muzikanten, regisseurs.’

Ik vind dit een goed argument, omdat ik vind dat veel maatschappijen en bedrijven over de rug van andere (kunstenaars) geld verdienen. Wel vind ik het een beetje slap dat er niet wordt verteld, hoe de maatschappij daarmee kan omgaan of het kan verbeteren. Dus een goed punt, nu de uitvoering nog.

In het artikel stond ook; ‘Vanuit het perspectief van de consument, heeft het vervagen van de grenzen een duidelijk voordeel: Het verruimt de pool van talent. Verbreding van het zwembad betekent dat er meer mensen zijn inkomen verdienen door te doen wat ze lief hebben.’

Ik vind dit een goed teken, echter is er ook een nadeel aan dat ze hier niet belichten. Namelijk bij een te groot aanbod, zijn er maar weinig die er de kost in kunnen verdienen. Ook ziet men het verschil niet tussen professioneel en een doe het zelf.

In het artikel *Copyright in het onderwijs* zeggen ze het volgende; ‘Het auteursrecht is er in de eerste plaats zodat de makers van beschermde werken hun werk commercieel kunnen exploiteren. Tevens houden zij zo zeggenschap over hun werk.’

Ik vraag me hier sterk in af, hoe men dit controleert of uitvoert. Iemand kan zijn werk wel aanbieden aan een instelling, maar hoe controleer je dat het wordt uitgevoerd zoals jij dat wilt of bedoeld hebt. Ik ben van mening dat dit niet gebeurt.

Na de presentatie van Michael was het onderwerp wat helderder voor mij. Het ging tijdens de Europa dag, om communicatie, afbakening van de regels en vooral om het uitbreiden van het digitale blikveld. We moeten niet blijven hangen in het oude, maar door groeien met het (digitale) tijdperk mee.

De presentatie van Lucie vond ik vooral erg statisch. De inhoud was duidelijk en helder. Ik wist en weet nu nog beter hoe belangrijk copyrights voor een kunstenaar kunnen zijn. Zonder deze rechten kan alles worden gekopieerd en verspreid, terwijl jij er als kunstenaar niets aan kunt verdienen. Ook vond ik het opvallend dat de wetten betreffende dit onderwerp zo verouderd zijn. Je zou juist verwachten dat de wetten meegroeien met de digitale revolutie.

Wat Paul Keller, zakelijk directeur en adviseur auteursrecht bij Kennisland, betreft is nieuwe regelgeving hard nodig: “Als we geoblocking nodig hebben om rechten te handhaven, dan is er misschien iets mis met die rechten”. Nieuwe regelgeving, als onderdeel van de ontwikkeling van de Europese Digitale interne markt, zou alleen niet afgestemd moeten worden op de huidige situatie en businessmodellen, want “die gaan doorgaans een stuk minder lang mee dan de wetgeving zelf.”

Een sterk argument, waar ik het mee eens ben. Want als we de regels nu veranderen, betekend het dan dat ze over tien jaar ook nog goed of geldig zijn? Daarom moet er op een juiste manier naar worden gekeken en gezocht.

Het wijdverbreide gebruik en de onderlinge verbondenheid van apparaten mobiele netwerk en mobiele telefonie, internet websites en middelen en sociale netwerken hebben een standaard in digitale communicatie. In 2012 gebruikt meer dan 2 miljard mensen internet.

De digitale revolutie verandert de manier van werken en consumeren op ingrijpende wijze.

Een goede reden voor Creative Europe Desk Nederland / Dutch Culture en de vertegenwoordiging van de Europese Commissie in Den Haag om op vrijdag 18 september een bijeenkomst te organiseren onder de titel Europadag - The Digital Revolution.